

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 37P/145/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6619201920
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Cvengová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2019:6619201920.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Cvengovou, v právnej veci starostlivosti o maloletého T. N., W.. XX. XX. XXXX, zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky K. N., W.. XX. XX. XXXX, M. F. Z., F. G. XX, M..Č.. F. V. Q. XXX a otca neurčeného, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, pracovisko Poltár, na vyslovenie osvojiteľnosti maloletého dieťaťa, pozbavenie výkonu rodičovských práv a ustanovenie poručníka maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

Maloletý T. N., W.. XX. XX. XXXX z matky K. N., W.. XX. XX. XXXX a otca neuvedeného je **o s v o j i t e ľ n ý**.

Súd konanie o návrhu na pozbavenie výkonu rodičovských práv a povinností a ustanovenie poručníka maloletému T. N., W.. XX. XX. XXXX **z a s t a v u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, pracovisko Poltár sa návrhom podaným pôvodne na Okresný súd Lučenec dňa 24. 04. 2019 domáhal vyslovenia osvojiteľnosti maloletého a pozbavenia výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, o určenie poručníka maloletému. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletý bol uznesením Okresného súdu Lučenec č. k. 9P 31/2018 zo dňa 19. 06. 2018 na základe nariadeného neodkladného opatrenia odňatý z osobnej starostlivosti matky a zverený do ústavnej starostlivosti Detského domova - Centrum Srdiečko, Wolkerova 26, Banská Bystrica, pričom matke maloletého bola uložená vyživovacia povinnosť v zákonom stanovenej minimálnej výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred. Ďalej uviedol, že matka maloletých detí má okrem maloletého Patrika ešte 9 detí, z toho dve dospelé a 5 maloletých detí je umiestnených v Centre pre deti a rodiny vo Vidinej. Od umiestnenia maloletých detí do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu matka neprejavila o deti žiadny záujem, nekontaktovala maloletého osobne ani telefonicky, neplnila si vyživovaciu povinnosť. Nezúčastnila sa ani prípadovej konferencie, ktorá sa uskutočnila v zariadení na výkon rozhodnutia dňa 04. 07. 2018.

2. Okresný súd Lučenec uznesením č. k. 12P 22/2019-10 zo dňa 29. 04. 2019 preniesol svoju príslušnosť na Okresný súd Banská Bystrica z dôvodu, že maloletý sa nachádza v ústavnej starostlivosti v detskom domove Centrum Srdiečko, Wolkerova 26, Banská Bystrica, teda bydlisko maloletého je v obvode Okresného súdu Banská Bystrica.

3. Súd matke doručoval písomnosti v zmysle ustanovenia § 106 CSP v spojení s §116 CSP. Matka sa vo veci žiadnym spôsobom nevyjadřila, na pojednávanie sa nedostavila napriek riadne doručenému predvolaniu. Súd preto konal a rozhodol v jej neprítomnosti. Navrhovateľ taktiež žiadal, aby súd konal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

4. Opatrovník maloletého na pojednávaní odporučil podanému návrhu vyhovieť nakoľko matka od umiestnenia maloletého v Centre pre deti a rodiny Srdiečko, Banská Bystrica, t. j. od 22. 06. 2018 neprejavila žiadnym spôsobom záujem o maloletého, maloletého nekontaktovala ani telefonicky, nezaujímal sa o neho. Matka nenavštevuje maloletého, neplní si vyživovaciu povinnosť. Z uvedeného dôvodu sú splnené podmienky na vyslovenie osvojiteľnosti, nakoľko je v záujme maloletého, aby vyrastal v rodine.

5. Navrhovateľ v správe zo sociálneho šetrenia zo dňa 09. 08. 2019 uviedol, že bolo vykonané šetrenie v domácnosti matky na adrese Katarínska huta 456, kedy matka uviedla, že sa odsťahovala od pána F. s ktorým žila v Turičkách, k novému priateľovi. Býva v dvojizbovom byte, ktorý je primerane zariadený, mesačné náklady na domácnosť matka nevedela uviesť. Je nezamestnaná, nie je vedená v evidencii ÚPSVaR Lučenec, pracovisko Poltár, nepoberá žiadne dávky ani príspevky. Matka ďalej uviedla, že o maloletého Patrika sa nezaujíma, netelefonuje mu, ani ho nijako nekontaktuje, nakoľko nemá žiadny príjem. Následne však uviedla, že na alkohol si vždy nájde peniaze. Počas sociálneho šetrenia sa ani raz neopýtala na maloletého Patrika. Uviedla, že pojednávania má záujem sa zúčastniť.

6. Zo správy Signál ohrozenia o. z. Srdiečko - Centrum pre deti a rodiny, Wolkerova 26, Banská Bystrica zo dňa 01. 08. 2019 vyplýva, že maloletý bol do ich zariadenia umiestnený spolu so sestrou V. dňa 22. 06. 2018 na základe nariadeného neodkladného opatrenia. Dňa 01. 02. 2019 boli obidve maloleté deti umiestnené v náhradnej rodine v Banskej Bystrici. Maloletý Patrik na svoj vek je veľmi vnímavý, čulý, v rámci psycho-motorického vývinu výrazne napreduje. Veľmi výrazne sa posunuli aj jeho verbálne schopnosti, dokáže formulovať jednoduché vety. Maloletý sa vie samostatne najesť, aj keď príbor ešte nepoužíva. Má pravidelný denný aj nočný režim, prespí celú noc. Cez deň sa už sám pýta na nočník, na spanie má ešte plienky. Maloletý nemá agresívne prejavy, má veľmi rád hudbu. Je veľmi milý, prítulný, nemá problém s nadviazaním kontaktu aj s úplne neznámymi ľuďmi. Absolvoval odborné lekárske vyšetrenie na hematológii, je vedený v pediatrickej ambulancii MUDr. Valašťanovej. V máji 2019 začali prebiehať interakcie medzi maloletými deťmi a žiadateľmi o náhradnú rodinnú starostlivosť, v ktorých domácnosti maloleté deti boli spokojné a rýchlo sa adaptovali. Pri návrate deti plakali, po emočnej stránke znášali odlúčenie od žiadateľov veľmi ťažko. Z uvedeného dôvodu strávili v ich rodine celý mesiac august. Pre psychický a osobnostný vývin maloletých detí by bolo vhodné, aby boli v čo najkratšom čase zverené do starostlivosti žiadateľov.

7. Z opatrovaneckého spisu maloletého vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 17P/95/2016-28 zo dňa 28. 02. 2017 súd určil nad výchovou maloletého dohľad na dobu 6 mesiacov z dôvodu, že matka zanedbávala starostlivosť o maloletého. Okresný súd Lučenec uznesením č. k. 4P 7/2018-31 zo dňa 12. 04. 2018 opakovane uložil výchovné opatrenie dohľad na dobu 6 mesiacov vo vzťahu k maloletému za súčinnosti ÚPSVaR Lučenec, pracovisko Poltár, obce Turičky a pediatričky MUDr. Stehlíkovej, nakoľko matka opätovne zanedbávala starostlivosť o maloletého. Uznesením č. k. 9P 31/2018-21 zo dňa 19. 06. 2018 Okresný súd Lučenec nariadil neodkladné opatrenie, ktorým odňal maloletého z osobnej starostlivosti matky a zveril maloletého do ústavnej starostlivosti OZ Signál ohrozenia Detský domov - Centrum Srdiečko, Wolkerova 26, Banská Bystrica a matke uložil prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa mesačne vždy do 15. dňa v kalendárnom mesiaci vopred na účet detského domova z dôvodu, že matka nedokázala zabezpečiť riadnu výchovu a starostlivosť o maloletého, požívala alkoholické nápoje, o deti sa nestarala, mala agresívne spôsoby v starostlivosti vo vzťahu k maloletým deťom, čo bolo opakovane riešené aj nariadenými výchovnými opatreniami, ktoré nespĺnili svoj účel. Súd konštatoval, že povaha veci pripúšťala aby bolo nariadené neodkladné opatrenie totožné s výrokom vo veci samej ohľadom nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletým. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 13. 07. 2018 a vykonateľnosť dňa 19. 06. 2018. Okresný súd Lučenec uznesením č. k. 9P 5/2019-7 zo dňa 25. 01. 2019 zastavil konanie o návrhu ÚPSVaR Lučenec na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým z dôvodu právoplatne rozhodnutej veci, keďže o nariadení ústavnej starostlivosti už bolo rozhodnuté neodkladným opatrením.

8. Podľa § 102 ods. 1 písm. a), 4 Zákona o rodine, Na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo O splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

9. Podľa § 137 ods. 1 CMP, návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené. Ak súd zistí, že sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, môže začať konanie aj bez návrhu, ak sa už nezačalo skôr na návrh.

10. Podľa § 139 CMP, súd v konaní o osvojiteľnosti skúma aj okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia.

11. Konanie o vyslovenie osvojiteľnosti maloletého dieťaťa predchádzajú konaniu o osvojenie maloletého dieťaťa. V rámci tohto konania súd zisťuje najmä rodinné bytové, sociálne pomery rodičov a prekážky, ktoré im bránia v prejavení skutočného záujmu o dieťa a úprave ich rodinných a sociálnych pomerov. Zároveň na strane maloletého dieťaťa súd skúma aj okolnosti, ktoré by vylúčili vyslovenie osvojiteľnosti a následne jeho osvojenie, ktorými môže byť napríklad zdravotný stav maloletého dieťaťa. Vykonaným dokazovaním v danej veci má súd preukázané, že maloletý pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov, pričom otcovstvo k maloletému doposiaľ určené nebolo. Maloletý bol na základe nariadeného neodkladného opatrenia zverený do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Srdiečko Banská Bystrica, kde sa nachádza spolu so svojou sestrou od 22. 06. 2018. Matka zanedbávala starostlivosť o maloletého, ako aj jeho sestru Katarínu, požívala alkoholické nápoje, mala agresívne prejavy voči maloletému aj jeho sestre, nezabezpečovala riadnu starostlivosť o maloleté deti, z ktorého dôvodu jej bolo nariadené aj opakovane výchovné opatrenie, ktoré si však nespĺnilo svoj účel. Preto bola nad maloletými nariadená ústavná starostlivosť. Už v tom čase bola matka upozornená, aby si upravila svoje osobné, majetkové a sociálne pomery, aby mohla do budúcnosti vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého. Matka od umiestnenia maloletého v zariadení na výkon rozhodnutia súdu, t.j. od 22. 06. 2018 neprejavuje žiadny záujem o maloletého, maloletého nekontaktuje, osobne ho nenavštívila, netelefonovala mu, nepožaduje o ňom informácie, nezaujíma sa o jeho ďalšie napredovanie, nepozná ani jeho zdravotný stav. V rámci sociálneho šetrenia, ktoré bolo vykonané v danej veci sa o maloletého taktiež nezaujíma. Neplní si ani vyživovaciu povinnosť voči maloletému. Matka aj v rámci prebiehajúceho konania bola nečinná, vyjadrila sa len pred opatrovníkom maloletého, pričom potvrdila, že o maloletého sa nezaujíma. Maloletý je zdravé dieťa, ktorého psychomotorický vývoj je v norme, napreduje. V súčasnosti už prebiehajú interakcie so žiadateľmi o osvojenie. Vzhľadom na vyššie uvedené možno konštatovať, že matka maloletého neprejavila o dieťa skutočný záujem tak, ako to má na mysli ustanovenie § 102 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine, teda viac ako 6 mesiacov neprejavila o dieťa skutočný záujem, neplnila si vyživovaciu povinnosť k dieťaťu, nevynaložila ani dostatočné úsilie na to, aby si upravila svoje rodinné a sociálne pomery. Vzhľadom na uvedené preto nie je potrebný súhlas matky na osvojenie maloletého dieťaťa, ktorá bola v rámci celého konania nečinná, a preto súd rozhodol tak, že maloletý Patrik Lorko je osvojiteľný.

12. Súd v danej veci poukazuje na to, že od 01. 07. 2016 je platná právna úprava Civilného mimosporového poriadku, ktorá neumožňuje s konaním o vyslovenie osvojiteľnosti konať a rozhodovať aj o priznaní a obmedzení rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému dieťaťu alebo o ich pozastavení ani o ustanovení poručníka. Z uvedeného dôvodu potom súd konanie v danej veci zastavil.

13. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvody pre iné rozhodnutie o trovách konania súd v prejednávanej veci nezistil.

14. Po vyhlásení rozhodnutia, odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku sa prítomný opatrovník vzdal práva podať odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1 v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP)